

«БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО І ПОВОЄННОГО ЧАСУ»

***НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ***

07 березня 2025 року

Тернопіль 2025

УДК 08: 37.014
Б 39

Б 39 Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу : збірник наукових статей, тез доповідей та інших матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 07 березня 2025 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук, М. І. Чорна. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2025. 566 с.

У збірнику публікуються наукові статті, тези доповідей та інші матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 07 березня 2025 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 1 від 07.03.2025 р.)*

УДК 08: 37.014

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2025

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

НАУКОВИЙ, МЕТОДИЧНИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗБІРНИК

**НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

***БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ:
НОВІ ВИКЛИКИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО І ПОВОЄННОГО ЧАСУ***

07 березня 2025 р.

5. Макарова О. П. Розвиток образу професійного «я» під час навчання у закладі вищої освіти зі специфічними умовами навчання. *Забезпечення психологічної допомоги в секторі сил оборони України. МВС України. ДНДІ МВС України. Н.-д. Лаб психол. Забезп. Київ [.: вид-во Людмила]. 2022. С. 186-188.*

УДК 373.3:37.016.3(4)Б

Іванишин Наталія Любомирівна,
старший викладач кафедри іноземних мов
та перекладознавства Львівського
державного університету безпеки
життєдіяльності, м. Львів

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА У ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Асоціація EFSCA була створена в червні 1988 року трьома національними школами пожежної охорони з Франції, Нідерландів та Великої Британії з метою сприяння регулярному обміну досвідом із різних аспектів підготовки пожежників. Сьогодні до складу асоціації входять усі національні центри підготовки фахівців цивільного захисту з 27 країн Європейського Союзу та чотирьох країн Європейської торговельної асоціації. Опрацювавши дані Асоціації закладів освіти Європейського Союзу у сфері безпеки життєдіяльності (European Fire Service College's Association (EFSCA), було здійснено пошук ЗВО у сфері цивільного захисту в Європі та проаналізовано їх ОПІ.

<i>Країна</i>	<i>Заклад освіти (вищої, професійно-технічної)</i>	<i>Посилання</i>
Україна	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності	https://ldubgd.edu.ua/
Естонія	Rescue College	https://www.sisekaitse.ee/et/paastekolledz

Австрія	Burgenland State Fire Service College	https://www.lfv-bgld.at/
Чехія	Fire Service College	https://www.hzscr.cz/sos-po-a-vos-po.aspx
Фінляндія	Pelastusopisto Emergency Service College	https://www.pelastusopisto.fi/
Німеччина	Fire Service Academy Hamburg	https://feuerwehrakademie.de/
Німеччина	Fire Service and Civil Defence School of the State of Rheinland-Pfalzompanie	https://lfka.rlp.de/
Латвія	Fire Safety and Civil Protection College	https://www.ucak.vugd.gov.lv/lv

Для аналізу було відібрано освітньо-професійні програми (ОПП) «Екстрене реагування» Естонської академії наук безпеки (The Estonian Academy of Security Sciences), «Цивільний захист» Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, «Запобігання ризикам та порятунк» ВПУ пожежної охорони в Чехії. На сайтах досліджуваних закладів освіти було перевірено наявність іншомовної професійної підготовки та вивчено ступінь деталізованості поданої інформації.

		<i>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності</i>	<i>Естонська Академія безпеки</i>	<i>ВПУ пожежної охорони в Чехії</i>
1.	<i>Назва ОПП</i>	Цивільна безпека	Екстрене реагування	Запобігання ризикам та

				порятунок
	<i>Спеціальність</i>	Цивільний захист	Внутрішній захист	-
2.	<i>Рівень освіти відповідно до рамки кваліфікацій</i>	6	5	-
5.	<i>Форми та методи навчання</i>	Студенто-орієнтоване навчання та самонавчання. Комбінація лекцій, практичних і семінарських занять та проектів, індивідуальні консультації з викладачами, наукова робота.		Комбіноване (чергування денної та дистанційної форми)
6.	<i>Іноземна мова</i>	4,5 кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	
7.	<i>Тривалість навчання</i>	240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців.	180 кредитів ЄКТС 3 роки	3 роки (ділиться на 6 періодів - семестрів)

Цілі навчання:

1. У Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності – підготовка фахівців, які мають оволодіти компетентностями, потрібними для створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини, забезпечення цивільного захисту, техногенної безпеки, а також реагування на надзвичайні ситуації та ліквідацію їх наслідків [3].

2. Серед цілей Естонської академії безпеки – розуміння основ функціонування суспільства, ЄС, держави та організації; вміння застосовувати законодавство ЄС та Естонії, пов’язане зі сферою навчання; фактори впливу на поведінку людини, принципи управління та організаційної поведінки; естонська мова С1, англійська мова не нижче В2; вміння створювати та підтримувати безпечне життєве середовище, запобігати небезпекам; управління ризиками; профілактична діяльність, моніторинг безпеки, управління кризовими ситуаціями та рятувальну діяльність; володіння знаннями оперативного ланцюга порятунку життя під час аварійно-рятувальних робіт, розмінування та зв’язку в умовах надзвичайних ситуацій; принципи реагування на надзвичайні ситуації; аналіз та вирішення професійних проблем на основі наукової літератури та сучасних знань технологічного інструментарію; знання принципів планування, організації й управління командною роботою; самостійна робота і співпраця з органами державної та місцевої влади, некомерційними організаціями й іншими зацікавленими сторонами і приватним сектором; дотримання етичного кодексу служби надзвичайних ситуацій [4].

3. Освітня програма ВПУ пожежної охорони в Чехії орієнтована на новітні знання у сфері протипожежного захисту, кризового менеджменту та захисту населення. Вона готує випускників до виконання управлінських і технічних функцій або діяльності в Чеській пожежно-рятувальній службі, у підрозділах протипожежної охорони та для інших організацій, які здійснюють діяльність у сфері протипожежного захисту, управління кризами та захисту населення, особливо на місцях запобігання, планування й управління та реагування на надзвичайні події, готує випускників до професійно-кваліфікованої діяльності відповідно до § 11 Закону про РО. Випускники також отримують необхідну мовну освіту [2].

Аналіз показав, зокрема, різноманітність професійної підготовки сфери цивільного захисту у різних країнах ЄС. Підготовка фахівців даної сфери

здійснюється як в ЗВО, так і в ВПУ, а подекуди на окремих спеціалізованих курсах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Заклади вищої освіти Естонії. URL: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/estonia/higher-education> (дата звернення: 14.09.2024).
2. Коледж пожежної служби у Чехії. URL: <https://www.hzscr.cz/sos-po-a-vos-po.aspx> – (дата звернення: 06.02.2025).
3. ОПП другого (магістерського) рівня ЛДУ БЖД. URL: <https://ldubgd.edu.ua/content/civilniy-zahist-0> (дата звернення 28.08.2024).
4. ОПП «Внутрішній захист», Естонська академія безпеки. [URL: https://www.sisekaitse.ee/sites/default/files/inline-files/Paasteteenistuse%20orrekava%202022_2023%20version_0.pdf – (дата звернення: 12.10.2024).
5. Європейська асоціація коледжів пожежної служби EFSCA. URL: <https://academy.fireservice.gr/en/pages/30/Links.html> – (дата звернення: 08.01.2025).

УДК 376+37.01

Кавецький Віктор Євгенович,
кандидат педагогічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри педагогіки і
психології та інклюзивної освіти
Тернопільського обласного комунального
інституту післядипломної педагогічної
освіти, м. Тернопіль

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗЗСО

Реалізація освітніх завдань в умовах воєнного стану висуває нові вимоги до організації освітнього процесу. Особливо вразливою категорією є учні з ООП, тому потребує особливої уваги питання створення комфортних умов для їхнього навчання, виховання і розвитку.

Організацію безбар'єрного середовища розуміють як комплекс заходів для забезпечення доступності та створення рівних можливостей для осіб з особливостями психофізичного розвитку в усіх сферах життя суспільства [2]. Розглянемо особливості організації безбар'єрного інклюзивного середовища в освітніх закладах.

Сучасні науковці (Є. Гончарова, Т. Зубарева, О. Кукушкіна, М.